

Objavljeni tekst, ki je dolg 80 strani /A4 formata/ je bil napisan v knjižici, ki je izšla leta 1942 v Ljubljani. Počasi bom knjižico objavljala do konca v tem prispevku.

OB RAZPADU JUGOSLAVIJE

Pred dobrim letom dni je - brez naše krivde - razpadla Jugoslavija, v kateri je slovenski narod živel zadnjih 23 let in jo je kljub temu, da je v njej doživel marsikaj, smatral za svojo domačo državo.

Tako je bil narod postavljen pred valovanje časa brez sleherne domače opore, golorok in bos je občepel na tem slemenu Evrope, kjer je večer prekih že od vedno. Skozi odprta vrata so prišle na naše ozemlje sile italijanske, nemške in mađarske vojske. Z njimi so segle na našo zemljo, ki so bile do takrat z Jugoslaavijo, kateri je to ozemlje pripadalo, v sovražnem razmerju. Od takrat je bila Slovenija zasedena ali okupirana; ni ji bila prihranjena usoda večine Evrope. Kar se je od takrat zgodilo, je bilo mednarodnega pomena, rodilo je mednarodne posledice v ugodnem ali neugodnem smislu.

Dokler bo zasedena Evropa, bo zasedena tudi Slovenija. Kadar bo osvobojena Evropa, bo osvobojena tudi Slovenija, če Slovenija ostane z usodo z Evropo in do konca deli usodo z njo. Seveda, če bi Slovenija hotela kreniti svojo pot in pustiti Evropo, naj bo kjer hoče, je pa tudi Evropa ob koncu vojne nebo iskala, ampak jo bo prepustila sama sebi ali pa kvečjemu na vseh straneh zatirala.

Prva posledica okupacije je bila, da so bila po vsem slovenskem ozemlju razpuščena oz. onemogočena vsa društva, združenja, organizacije in zlasti tudi politične partije (stranke), v kateri je narod do takrat organizirano gojil svojo kulturo, športno, družabno in športno in tudi politično življenje. Ostala je le tista večna, neporušena narodna skupnost, ki je pred ustanovnimi občnimi zbori posameznih organiziranih oblik, ki je nerazpustljiva, ker je veže zemlja, jezik, pesem, običaji, starodavna izročila in zavedna zavest skupnosti, in ki se ne ustavi na mejah, ki jih potegnejo armadni zbori, kakor se kri ne ustavi ob podvezi.

Od organizacijskih partij (strank) je ostala le še Komunistična partija Slovenije, ki je potom dunajske centrale za Srednjo Evropo in Balkan povezana v mreže evropskega komunizma. Že v Jugoslaviji je bila tajna in prozakonita in je taka ostala tudi pod novimi gospodarji, zato razpustitveni dekreti niso segli do nje. Danes več nihče ne dvomi, da so vse komunistične partije (stranke) po svetu bile peta kolona Zveze sovjetskih soc. republik, ki je vedno imela svoje zelo konkretno določene inperialistične težnje, zlasti v sosedstvu svojega dosedanega ozemlja, Srednje Evrope, Podonavlja, Balkana, Azije in Indije. n kakor nobena peta kolona ostalih imperializmov ni svobodna, zlasti ne v izbiri končnega sistema, ampak ima le nalogo, da pripravlja tlo za uresničevanje zunanjepolitičnih ciljev pripadajoče države in je tudi zato kot nekakšen zunaj delujoči urad, strogo podrejena deloma zunanjemu, deloma vojnemu ministrstvu svoje države. Tako komunistične partije niso svobodne, da bi lahko počele kar bi hotele ali kar bi množicam na lokalni ravni ustrezalo, ampak imajo edino nalogo, preko vseh pomislov in lokalnih sentimentov pripravljati le tla za izvedbo zunanje političnih ciljev SSSR. Samo zato imperialistične države vzdržujejo zunaj svojega ozemlja pete kolone, samo zato žrtvujejo zanje težke milijone, samo zato jim dajejo navodila in budno pazijo, da se v resnici izvajajo - ne v šport kakim stremuhom ali vv zaposlitev neuspehim politikantom, ampak sebi v oporo....

OD RAZSULA DO VOJNE MED NEMČIJO IN SSSR

S Štajerske se je kmalu po zasebi začel splošen beg izobraženstva v Ljubljansko pokrajino; ko pa se je nemška oblast nekoliko utrdila, se je začel splošen odgon ali izgon Slovencev z njihove zemlje, zapustiti so morali domačo zemljo tudi tisti kmetje, obrtniki, trgovci, ki ne morejo svojih stvari zmetati v bisage in iti, kakor v skrajni sili lahko naredi uradnik. Begunci so še sami izbirali

smer svojega bega, izgnanci so šli s transporti. Za Štajersko je ista usoda doletela Gorenjsko. Slovenska kalvarija se je začela.

Komunisti so z užitkom gledali to bridko "demontažo" slovenskega naroda. Razpad Jugoslavije, katera jim je bila delo "krvavega kralja Aleksandra zadnjega" jim je bil prvi namig, da prihaja čas, ki bo ponujal razne ugodne prilike za prevrate. Vesel pa je bil tega dogodka tudi ves srednjeevropski prostor, naj bo v katerem koli političnem taboru že, ker je s tem padla zadnja versajska bariera, ki mu je na Karavankah zapirala pot do morja. Vsa komunistična plast je pozdravila nemško vojsko, voditelji, ki vedo kam vode slovenskega komunizma tečejo, ker jim je ta zasedba pomenila skupnost meja z avstrijskim in meškim komunizmom (Dunaj), tisti, ki vise ob strani na tem strupenem grozdu in v skrajne skrivnosti in namena partije niso posvečeni, pa so slutili v nemški vojski bič, ki bo kaznoval naše društvo, v katereem je bil komunizem vedno tuj in kljub vsej pretkanosti ni nikoli narastel v ljudski val. Med Nemčijo in SSSR je takrat vladalo še najbolje prijateljstvo oz. zavezniško razmerje, tako so tudi zunanjo politični razlogi niso narekovali komunistom kakega ostrega stališča do nemške vojske. "Naš čas bo že še prišel.", je šlo med njihovimi vrstami, "ko se Nemčija utruji in izčrpa v boju z Anglijo." S škodoželjnim veseljem pa so opazovali, kako zapuščajo deželo župani, župniki, zdravniki, profesorji, občinski odborniki, voditelji društev - sami ljudje, ki so bili vsa leta ovira komunističnega delovanja; pričakovali so, da bo na ta način kmalu vsa dežela prepuščena samo njim.